

ת"פ (קריות) 36489-10-23 - מדינת ישראל נ' דניאל פיז'ב

ת"פ (קריות) 36489-10-23 - מדינת ישראל נ' דניאל פיז'בשלום קריות

ת"פ (קריות) 36489-10-23

מדינת ישראל

נגד

דניאל פיז'ב

בית משפט השלום בקריות

[29.10.2024]

כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

גזר דין

מהו העונש הראוי לצעיר שהיכה נהג בכביש באמצעות אלת ברזל וגרם לו לחבלות.

כתב האישום

1. הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה עונשית, בעבירת תקיפה הגורמת חבלה ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין). על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 15.7.22 עת נסע המתלונן ברכבו, עקף אותו הנאשם וחסם אותו. בשלב זה יצאו השניים מרכבם (הערה: בכתב האישום צוין שהדבר נעשה "במקביל"), כאשר הנאשם מחזיק בידו אלה נשלפת עשויה ברזל. הנאשם התקדם לעבר המתלונן והכה אותו באמצעות האלה בידו הימנית, בחזהו, בגבו ובכתפו. כן היכה אותו באמצעות ידו בצווארו. עקב האירוע פונה המתלונן לקבלת טיפול בבית חולים, כשהוא סובל מהמטומה במיתר קול שמאלי, שפשופים בחזה ובגב, רגישות במישוש בקדמת הכתף, שפשוף עם דימום קל באספקט הגבי של שורש כף היד, שפשוף קל בברך מימין ורגישות במישוש, קוצר נשימה וכאבי בליעה. המתלונן אושפז למשך חמישה ימים.

תסקיר שירות המבחן

2. לבקשתו, הופנה הנאשם לשירות המבחן והוגש בעניינו תסקיר בו פורטו בהרחבה נסיבות חייו. מטעמים של צנעת הפרט לא ארchiב ובתמצית ייאמר כי הנאשם נעדר עבר פלילי, רווק כבן 22, המתגורר עם הוריו ועובד בחנות לממכר מזון. ביחס לביצוע העבירה הציג הנאשם עמדה קורבנית וקיבל אחריות מילולית בלבד למעשיו. כן התקשה להתבונן על התנהלותו ולהכיר בחלקים אלימים באישיותו ואולם הביע אמפטיה לקורבן, התעניין בשלומם והביע רצון להתנצל בפניו. צוין כי ההליך הפלילי מהווה גורם הרתעה משמעותי עבורו ובהתחשב בעברו הנקי, הסיכון להישנות עבירות נמוך. הנאשם שלל צורך בטיפול כלשהו ומשכך לא ניתנה המלצה טיפולית בעניינו ושירות המבחן המליץ על מאסר בעבודות שירות.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

3. המתלון העיד לעונש וסיפר על אודות השלכות התקיפה על מצבו הבריאותי, הנפשי והרגשי. כן תאר את הבהלה שאחזה בו בעת האירוע ואת תחושת ההשפלה. בנוסף ציין שהוא עתיד לעבור ניתוח במיתרי הקול בעקבות הפציעה.

4. ב"כ המאשימה הגיש תיעוד של החבלות וסיכום רפואי. כן הוגשו טיעונים כתובים והוספו טיעונים על פה. בטיעוני המאשימה הודגשו חומרת העבירה והערכים המוגנים שנפגעו וכן הנזק שנגרם למתלון ונטען שיש למגר את עבירות האלימות בכביש באמצעות ענישה מרתיעה. ביחס למתחם הענישה טענה המאשימה שהוא נע בין 12-24 חודשי מאסר ועתרה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל למשך 12 חודשים וענישה נלווית, לרבות פסילת רישיון.

5. ב"כ הנאשם הפנה למסמכי המיון ומד"א וטען כי החבלות שנגרמו למתלון שטחיות. כן נטען שהמתלון יצא אף הוא מהרכב והמכות שהיכה אותו הנאשם לא כוונו לאיברים חיוניים. ביחס למתחם הענישה נטען, תוך שהוצגה פסיקה, כי הוא נע בין מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. ביחס לעונש שיש להטיל על הנאשם הודגש כי כתב האישום הוגש בשיהוי לא מוצדק של שנה; כי זו הסתבכותו הראשונה עם החוק; וכי הוא הודה במעשיו, חסך בזמן שיפוטי ובעדות המתלון וכן הביע אמפטיה כלפיו. כן נטען שנסיבות חייו אינן קלות, האירוע אינו מאפיין את התנהגותו ולאחריו לא נפתחו נגדו תיקים נוספים. בסיכום הדברים טען הסנגור כי אף בהיעדר המלצה טיפולית, יש להביא בחשבון את המסוכנות הנמוכה ולהסתפק בענישה צופה פני עתיד.

6. הנאשם בדברו האחרון ביקש להתנצל בפני המתלון, ציין כי הוא מקבל אחריות מלאה על מעשיו וכי האירוע אינו מאפיין אותו. כן טען שמגיל צעיר הוא מסייע בפרנסת המשפחה כך שענישה מוחשית תפגע לא רק בו, אלא גם בהוריו.

דיון והכרעה

קביעת מתחם הענישה

7. שוב אנו נדרשים לאירוע בריונות בכביש מהסוג שהפך נפוץ בשנים האחרונות בחברתנו. למרבה הצער הכבישים הפכו מקום מסוכן בשל נהגים אלימים וכוחניים, אשר חלקם לא רק נוהגים באופן מסוכן אלא אף נוקטים אלימות של ממש והכל על רקע חוסר שביעות רצונם מאופן נהיגתו של נהג אחר.

8. במקרה זה, בשל נסיבות שלא פורטו, עקף הנאשם את המתלון וחסם את רכבו. הנאשם יצא מרכבו כשהוא אוחז אלת ברזל, התקדם לעבר המתלון והיכה אותו באמצעות האלה וכן באמצעות ידיו. אכן, בכתב האישום צוין כי גם המתלון יצא מרכבו "במקביל" ליציאת הנאשם, ואולם אין לראות פעולה זו כהתגרות או כקנטור, או כל נסיבה מקלה אחרת, שכן כתב האישום אינו מציין כל פעולה שעשה המתלון זולת יציאה מרכבו. מנגד, הנאשם הוא שחסם את רכבו של המתלון והוא שהתקרב אליו ומיד החל להכותו באמצעות האלה עמה יצא מהרכב. מדובר אפוא בהתנהגות בריונית ואלימה מבלי שכאמור קדמה לה כל התגרות או קנטור מצדו של המתלון.

9. האלימות בה נקט הנאשם קשה וחמורה. הוא עשה שימוש בכלי נשק קר ומסוכן - אלה מברזל, וגרם למתלונן חבלות המלמדות על עוצמת המכות (ראו התמונות ע/2). כן היכה אותו הנאשם באמצעות ידיו בצווארו וגרם לו נזק במיתרי הקול. אף העובדה שהמתלונן אושפז למשך חמישה ימים מלמדת על עוצמת האלימות וחומרת האירוע. אציין כי לאור השימוש באלה מברזל האירוע יכול היה להסתיים בחבלת גוף קשה יותר ואף חלילה באבדן חיים ואין צורך בדמיון רב על מנת להגיע למסקנה זו ולצערנו למודי ניסיון אנו.
10. בבחינת הערכים המוגנים שנפגעו אציין כי מדובר כמובן בפגיעה בשלום גופו, בטחונו ושלווה נפשו של המתלונן ואולם הפגיעה היא גם בסדר הציבורי ובתחושת הביטחון הכללית. במקרה זה מדובר בפגיעה חמורה בערכים המוגנים וזאת לאור השימוש בנשק קר בדמות אלת ברזל ומהות הפציעות שנגרמו למתלונן שהצריכו טיפול רפואי ואשפוז. אלימות כגון זו, המתרחשת במרחב הציבורי, מטילה אימה על הציבור ופוגעת קשות בתחושת הביטחון של הפרט והחברה. בעניין זה צוין כי "תופעת האלימות במרחב הציבורי גואה ופוגעת פגיעה קשה בתחושת הביטחון המוקנית לכל אדם להתהלך חופשי, מבלי שיחוש פחד או חשש שמא ייפול קורבן לתקיפה ספונטנית" (רע"פ 7645/20 שלמה כהן נ' מדינת ישראל (18.11.2020)).
11. בית המשפט העליון קבע בשורה ארוכה של מקרים כי על בתי המשפט לתרום תרומתם בביעור נגע האלימות הפושה בחברתנו (ע"פ 5432/20 מהדי גיהאד קבהא ו-3 אח' נ' מדינת ישראל (20.12.2020); רע"פ 5128/21 אחמד סלאמה נ' מדינת ישראל (15.8.2021)). בעניין אלימות בכביש צוין כי "התופעה המתפשטת כנגד רע במחוזותינו, של נקיטת אלימות מצד נהגים בכביש כלפי נהגים אחרים היא פסולה מכל וכל, וראוי להחמיר בעונשם של הנוקטים באלימות מסוג זה" (רע"פ 5662/18 פלוני נ' מדינת ישראל (2.8.2018)). כן ראו רע"פ 3802/23 עידן הדר נ' מדינת ישראל (18.5.2023) שם צוין כי "לפנינו מקרה עגום נוסף של זעם בכבישים, שבו אדם מאבד את עשתונותו ונוקט באלימות קשה כלפי אדם זר. הקלות שבה המבקש פנה לנהוג באלימות - היא מטרידה...מעשים אלו דורשים ענישה הולמת ומרתיעה".

12. לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים, בשינויים המחויבים: רע"פ 6090/23 וולד דלינסקי נ' מדינת ישראל (16.8.2023), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בשני כתבי אישום, האחד בעבירת איומים כלפי נהגת בכביש והשני בעבירת תקיפה סתם ותקיפת זקן הגורמת חבלה ממש בכך שתקף שני מבוגרים כבני 70 בוויכוח על חניה. הנאשם היכה באגרופ את אחד המתלוננים בפניו, דחף אותו על הרצפה וירק עליו. בית המשפט גזר על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים, חרף עברו הפלילי הנקי; רע"פ 3802/23 עידן הדר נ' מדינת ישראל (18.5.2023), בו ניגש המתלונן אל רכבו של הנאשם, על רקע סכסוך בכביש, דפק על חלון רכבו ולאחר שהנאשם התעלם שב לרכבו. בשלב זה ניגש הנאשם לרכבו של המתלונן בעט בו והלם בו באגרופים. למתלונן נגרמו חבלות לרבות שברים בצלעות (עבירה לפי סעיף 333 לחוק העונשין, להבדיל מעניינו). על הנאשם הוטלו, חרף עברו הנקי ושיהיו מסוים בהגשת האישום, 12 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון ציין כי "מעשים אלו דורשים ענישה הולמת ומרתיעה"; רע"פ 8633/21 דפנה לב נ' מדינת ישראל (29.12.2021), בו הורשעה הנאשמת בעבירת תקיפת זקן בכך שניגשה לרכבו של המתלונן, פתחה את דלתו והכתה אותו בשתי מכות אגרופ בפניו וזאת לאחר שזה "כמעט פגע" בה. כתוצאה מכך נשברו משקפיו של המתלונן ונגרמו לו המטומות וחתכים באף. על הנאשמת הוטלו 7 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועונשים נלווים. בית המשפט העליון ציין כי "העונש שהוטל על המבקשת אינו חמור כלל ועיקר, ודומה כי צדק בית המשפט המחוזי בקביעתו כי הוא אף מקל עמה"; רע"פ 7645/20 שלמה כהן נ' מדינת ישראל (18.11.2020), בו נידון נאשם לעונש מאסר בן 15 חודשים (וכן הפעלת מאסר מותנה במצטבר) בגין עבירות אלימות. במקרה זה העיר המתלונן לנאשם על כך שניהל שיחה קולנית באוטובוס, והוא בתגובה איים עליו, בעט בגופו, דחף אותו לעבר הספסל באוטובוס, חנק אותו והיכה אותו בפניו. למתלונן נגרם דימום ונפיחות בפניו, חבלות יבשות ופצע בשפה; עפ"ג 32922-02-23 דוידוב נ' מדינת ישראל (24.4.2024), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת חבלה חמורה (בניגוד לעניינו) בכך שבמהלך נסיעה בכביש ניגש אל רכבו של המתלונן ותקף אותו במכות אגרופ לראשו וגרם לו שבר ללא תזוזה, נפיחות בברך ושריטות בידו. נקבע מתחם ענישה הנע בין 10-24 חודשי מאסר בפועל ועל הנאשם הוטלו 12 חודשי מאסר; עפ"ג 26221-03-24 אלפסי נ' מדינת ישראל (10.2.2024), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת תקיפה הגורמת חבלה ממש בצוואת ונידון לשישה חודשי מאסר בעבודות שירות. במקרה זה, המתלונן חסם עם רכבו שביל גישה הסמוך לבית העסק בו עבד הנאשם וירד מהרכב על מנת לשוחח עמו והוא בתגובה הכה באגרופים בפניו. למתלונן נגרמו פצע שטחי בעפעף ושבר באף והוא פונה לקבלת טיפול; ת"פ (קריות) 13768-12-23 מדינת ישראל נ' עמיריה (8.5.2024), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת פציעה כשהעברין מזוין ונהיגה באור אדום בכך שחסם את נתיב נסיעתו של המתלונן, פתח את דלת מושב הנהג, תקף אותו באמצעות חפץ קשיח שאחז בידו ונמלט מהמקום. למתלונן נגרם חתך מעל הגבה שהצריך תפירה. נקבע מתחם ענישה הנע בין 9-30 חודשי מאסר (אך לאור גבולו העליון של המתחם לו עתרה המאשימה, הוא הועמד על 24 חודשים) והנאשם נידון לעשרה חודשי מאסר בפועל. 13. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות מושא עניינו, בנסיבות ביצוען, נע בין 9-24 חודשי מאסר בפועל. קביעת עונשו של הנאשם
14. אקדים ואומר כי איני סבור שקיימים במקרה זה סיכויי שיקום המצדיקים חריגה ממתחם הענישה ולכן העונש אמור להיגזר בגדרי המתחם. אכן, הנאשם הוא צעיר שעברו נקי ושירות המבחן סבור שהסיכון להישנות עבירות דומות נמוך, אך אינני סבור שניתן בנסיבות העניין לקבוע שקיימים סיכויי שיקום ממשיים המצדיקים חריגה ממתחם הענישה ודומה שאף שירות המבחן לא סבר כך.

15. במקרה זה, הנאשם כשל בעבירה חמורה אשר רק במקרים חריגים ניתן יהיה להעדיף בעניינה את שיקולי השיקום וזהו אינו המקרה המתאים לכך. אציין כי מתסקיר שירות המבחן עולה שהנאשם רואה עצמו קורבן, נטילת האחריות מטעמו הייתה מילולית בלבד והוא התקשה להכיר בחלקים הפוגעניים שהביאו אותו לעבור עבירה זו. אדגיש עוד שהנאשם מזער בפני שירות המבחן את אחריותו לביצוע העבירה וטען שיצא מהרכב עם האלה שכן חש "סכנה לחייו". גרסה זו, שאינה חלק מעובדות כתב האישום, מלמדת על כך שהנאשם לא קיבל אחריות אמיתית וכנה למעשיו, אלא ניסה למזער את כישלונו וליתן סיבה (בלתי נכונה) לאליומות הקשה שנקט כלפי אדם שלא עשה לו דבר (הערה: בטיעונים לעונש הבהיר הסנגור שהנאשם אינו טוען להגנה עצמית כלשהי ואינו חוזר בו מהודאתו). מטעמים אלו, קשה להלום את מסקנת שירות המבחן בדבר הסיכון הנמוך להישנות עבירות דומות ואין להבין על מה נסמכת מסקנה זו, זולת העבר הנקי וההתרשמות כי ההליך הפלילי השיג הרתעה. התמיהה מתחזקת כאשר במקביל ציין שירות המבחן שהנאשם מתקשה להכיר בחלקים הפוגעניים שהביאו אותו לעבור את העבירה והוא אף מקבל אחריות מילולית בלבד למעשיו. אזכיר כי לאור התנגדות הנאשם, לא המליץ שירות המבחן על הליך טיפולי כלשהו, כך שאין אף לומר שקיימת סבירות שרמת הסיכון תפחת בעתיד בשל הליך טיפולי.
16. מטעמים אלו מתקשה אני להגיע למסקנה בדבר קיומם של סיכויי שיקום ממשיים בעניינו של הנאשם, כמשמעותם בסעיף 40'ד' לחוק העונשין, וזאת חרף העבר הנקי והגיל הצעיר (ראו השיקולים בנושא כפי שפורטו בע"פ 6637/17 אליזבת קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.2018), פסקאות 23-25 לפסק דינה של כב' השופטת ברק-ארז; רע"פ 7683/13 דוד פרלמן נ' מדינת ישראל (23.2.2014)). בכל מקרה, אף אם היו מתקיימים במקרה זה סיכויי שיקום ממשיים (וכאמור אינני סבור כך) שהרי שהנכונות לחרוג ממתחם הענישה בשל סיכויי שיקום היא תלויה נסיבות ולצד הנכונות להעדיף את סיכויי שיקומו של נאשם "עומדים חומרת המעשים והפגיעה הקשה בערכים המוגנים...[ו]כי הגם שישנה חשיבות לשיקולי השיקום, הם אינם חזות הכול, ובצדם ניצבים שיקולי הגמול וההרתעה" (ע"פ 5376/15 נסים ביטון נ' מדינת ישראל (11.2.2016)). חומרתו של מעשה זה מחייבת שרק במקרים חריגים ומובהקים תינתן עדיפות לשיקולי השיקום על פני יתר שיקולי הענישה ומקרה זה אינו בא בגדרם.
17. לסיכום. אין מקום לשקול שיקולי שיקום, בוודאי שלא כאלו המצדיקים חריגה ממתחם הענישה ויש להטיל עונש בגדרי המתחם. על רקע מסקנה זו השאלה היא למעשה האם יש לאפשר לנאשם לשאת את עונש המאסר בעבודות שירות, או שמא מתחייב עונש בכליאה. אפנה לשאלה זו כעת.
18. עתירת המאשימה לעונש מאסר בכליאה מוצדקת בהתחשב בחומרת האירוע, בנזק שנגרם למתלון ובצורך לתת משקל ממשי לשיקולי ההרתעה וההלימה. היא אף מתיישבת עם התייחסותו של הנאשם לעבירה בפני שירות המבחן כפי שפורט לעיל ועם היעדר סיכויי שיקום המצדיקים התחשבות עונשית. עם זאת, הנאשם הוא צעיר וזו הסתבכות הראשונה עם החוק. מאז האירוע חלפו כשנתיים בהן לא נפתחו נגדו תיקים נוספים. משכך, התלבטתי האם ראוי לאפשר לו לרצות את עונשו בדרך של עבודות שירות, אך בסופו של יום באתי לכלל מסקנה שעונש בעבודות שירות לא יבטא נכונה את חומרת העבירה ויתר הנסיבות במקרה זה.
19. כפי שצוין לעיל מדובר באירוע אלימות חמור אשר גרם למתלון נזקים לא קלים והשפיע בצורה ממשית על חייו כפי שניתן היה להבין בבירור מדבריו בפני. הנאשם לא קיבל אחריות מלאה למעשיו אלא ניסה למזער אותם ולהצדיקם בעובדות החורגות מאלו שפורטו בכתב האישום המתוקן. כאמור, אינני שותף לעמדת שירות המבחן בדבר הסיכון הנמוך להישנות עבירות ודומה כי עונש מקל יסדר לנאשם דווקא מסר שגוי לפיו הציבור אינו רואה בחומרה מעשים כגון אלו והוא אף עלול להביא להישנות עבירות.

20. משכך, ועל רקע מדיניות בית המשפט העליון בנושא נגע האלימות, לרבות זו שבכביש, אין מנוס במקרה זה מעונש מאסר בכליאה אשר ימחיש לנאשם את חומרת מעשיו ויתן ביטוי נכון לעקרון ההלימה ולשיקולי ההרתעה. אינני מתעלם מחומרתו של עונש מאסר בכליאה הן לנאשם והן למשפחתו. אינני מתעלם גם מהקשר שבין עונש מאסר לבין הטמעת ערכים עברייניים (אפקט קרימינוגני), דבר שעלול לגרום לפגיעה לא רק בנאשם אלא אף בחברה כולה (ראו בנושא דו"ח הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים, 2015 (המכונה "דו"ח ועדת דורנר"); רע"פ 356/14 קפרוב נ' מדינת ישראל (3.10.2017)). ואולם, אירוע כה חמור במסגרתו אדם מותקף כך סתם באמצע הכביש באלת ברזל וסופג פגיעות קשות, מחייב ענישה ראויה ובמקרה זה עונש בעבודות שירות אינו הולם נכונה את חומרת העבירה והתייחסות הנאשם אליה.
21. עם זאת, לצורך קביעת משך תקופת המאסר בגדרי המתחם, הבאתי בחשבון את גילו הצעיר של הנאשם (כבן 21 במועד ביצוע העבירה) ואת עברו הפלילי הנקי. כן הבאתי בחשבון את הודאתו שביטאה חרטה וקבלת אחריות (בסיגים שפורטו לעיל), את התרשמות שירות המבחן (בהסתייגות שפורטה לעיל) ואת השיהוי המסוים שבהגשת כתב האישום. משכך, העונש שיוטל יהיה קרוב מאוד לתחתית מתחם הענישה.
22. לסיכום, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. מאסר למשך 10 חודשים.
- ב. מאסר על תנאי למשך 6 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך שנתיים כל עבירת אלימות פיזית כלפי גופו של אדם.
- ג. פיצוי למתלונן בסך 10,000 ₪. הסכום ישולם בחמישה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.2.25 ובכל 1 לחודש שלאחריו. לא ישולם אחד התשלומים במועדו- תעמוד היתרה לפירעון מיד. המאשימה תמסור למזכירות את פרטי המתלונן בתוך 14 יום ותביא לידיעתו את תוכנו של גזר הדין.
- את האלה יש להשמיד.
- הודעה זכות ערעור בתוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי.
- ניתן היום, כ"ז תשרי תשפ"ה, 29 אוקטובר 2024, במעמד הצדדים.